

2030 Agenda: premia eta aukera. Euskadiren konpromisoa

Mende honen hasieratik, munduak zalantza bidegurutze berri bati egin behar dio aurre. Euskadik ere bai. Badakigu beharrezkoa dela trantsizio hirukoitza: energetiko-klimatikoa, ekonomiko-digitala eta soziala, sanitarioa eta demografikoa. 2020ko martxotik, pandemia bat jasaten ari gara, eragin sanitario, ekonomiko eta sozial larria globalizatu duena.

Panorama honek krisian dagoen mundu bat deskribatzen du, eraldaketa sakon baten premiaren eta aukeraren aurrean jartzen gaituena. 2030 Agenda erantzun egokia da gure errealitate globala eta tokikoa eraldatzeko premiari eta aukerari erantzuteko. Euskadiren, bere erakundeen, bere gizarte-eragileen eta euskal gizarte osoaren konpromisoa izan da eta da.

2017ko apirilaren 10ean, Euskadi Basque Country 2030 Lehen Agenda onartu genuen. Harrezkero, ezin konta ahala ekimen garatu dituzte euskal erakundeek eta gizarte-eragileek. Euskadi herrialde aitzindaria eta erreferentea da nazioartean Garapen Iraunkorrerako Helburuen konpromisoan eta garapenean.

Garapen Iraunkorrerako Helburuak bultzatzeko eta kokatzeko nazioarteko lidergoan jarraitzeko erabakia hartu dugu. 2030 Agendak erakunde, eragile sozial eta ekonomiko guztiak eta gizarte osoa interpelatzeko ditu. Agenda horrek justiziaren, iraunkortasunaren, elkartasunaren eta nazioarteko lankidetzaren ikuspegi globala eta tokikoa eskatzen du.

Egindako ibilbidean oinarrituta, Trantsizio Sozialaren eta 2030 Agendaren Eragile anitzeko Foroa eratzen da gaur. Eusko Jaurlaritzako sailek, hiru Foru Aldundiek, EUDELeK, hiriburuetako Udalek, unibertsitateek, lankidetzak publiko-privatuaren ordezkari diren erakundeek eta gizarte zibil antolatuak parte hartzen dute bertan.

17. helburuak aliantza-metodologia eskatzen du. Bilera horrek berariaz erantzuten dio edukiari. Lankidetzak ezinbestekoa da. Aurrera egin, hobetu eta errealitatea eraldatu ahal izango dugu, elkarlanean aritzeko eta aliantzak egiteko gai bagara.

Foro hau bateratze-gune bat da, erakundeen arteko baterako gobernantza-esparru bat, eta erakundeen eta gizarte-eragileen arteko lankidetzak gobernantzarako esparru bat. Herri-lehentasun gisa partekatze borondatea adierazten du 2030 Agendak. Puntu honetan datza bere garrantzia. Lehenengo helburua koordinazioa eta hitzarmena optima-

tzea da, 2030 Agendaren gobernantza-praktika on bat eraikitzeko eta eskaintzeko. Hori oinarri hartuta, lau erronka nagusi ditu:

- **Lehenengoa.** Klima-aldaketari buruzko nazioarteko akordioei balio erantsia ematea. Hau da ekintza areagotzeko eta finantzazioa lehenesteko unea. "Basque Green Deal" daukagu. Glasgowko COP 26 kooperatibaren akordioak gutxieneko gisa hartzen ditugu, eta Euskadik helburu hauetan anbizioa gehitzea proposatzen du: deskarbonizazioa, berotegi-efektuko gasen deuseztapena, karbono-neutraltasuna, energia berriztagarriak eta biodibertsitatea.
- **Bigarrena.** Hiri Agenda bat koordinatzea eta sustatzea, ekosistema berde eta inklusi-boko hiria, mugikortasuna eta hirigintza bultzatzeko.
- **Hirugarrena.** Ekitatean oinarritutako trantsizio ekonomiko-digital inklusibo baten erronkei irtenbideak emango dizkieten proiektu eta ekimen teknologikoak identifikatzea, partekatzea eta bultzatzea.
- **Laugarrena.** Lankidetzan aritzea giza duintasuna eta giza eskubideak defendatzeko, po-breziarekin eta bazterkeriarekin amaitzeko, genero-berdintasuna bermatzeko eta erronka demografikoari batera erantzuteko.

2030 Agendak adostasun handia lortu du mundu osoan. Euskadin ere adostasun handia lortzeko arrazoia izan behar du. Garapen Iraunkorreko Helburuek kontratu sozial berri baten edukia eskaintzen dute, ikuspegi globalarekin eta tokikoarekin, dimentsio politikoarekin eta pertsonalarekin, bokazio inklusiboarekin eta justizia sozialarekin.

Mundua krisian dago. Premia bat dugu eta aukera bat dugu. 2030 Agenda Nazio Batuen akordio bat da, nazioarteko ahalegin onenak lerrokatzen dituena, mundu justuagoa, ekologikoagoa, oparoagoa eta baketsuagoa lortzen laguntzeko. Krisian dagoen mundu honek planteatzen digun premiari eta aukerari emandako erantzuna da. Premia eta aukera planetarentzat eta pertsonentzat. 2030 Agenda Euskadiren konpromisoa da.

Trantsizio Sozialaren eta **2030 Agendaren** Eragile Anitzeko Foroa

Foro Multiagente de Transición Social
y **Agenda 2030** en Euskadi